

Justis
Ministerie van Justitie en Veiligheid

Uitvoeringstoets

Screening Incassobureaus

Colofon

Afzendgegevens

Justis

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20300
2500 EH Den Haag
www.justis.nl

Auteur(s)

Werkgroep Screening Incassobureaus

Datum

Den Haag, 16 december 2020

Inhoud

Colofon 3

1. Inleiding 5

- 1.1. Aanleiding 5
- 1.2. Doel 5
- 1.3. Scope en uitgangspunten 5
- 1.4. Leeswijzer 5

2. Beschrijving huidige en toekomstige situatie 7

- 2.1. Beschrijving uitgangssituatie 7
- 2.2. Beschrijving toekomstige situatie 7
- 2.3. Screening incassobureaus 8
- 2.4. Incassoregister 14
- 2.5. Herscreening van Incassobureaus 16
- 2.6. Verklaring Omtrent het Gedrag 20
- 2.7. Netwerktekeningen 21

3. Analyse consequenties en risico's inrichtingsscenario 23

- 3.1. Strategie, beleid en architectuur 23
- 3.2. Procesinrichting 23
- 3.3. Communicatie en interactie met medewerkers 24
- 3.4. Communicatie en interactie met burgers/bedrijven 24
- 3.5. Communicatie en interactie met andere externe stakeholders 24
- 3.6. Organisatie en besturing 24
- 3.7. Personele gevolgen 25
- 3.8. Procedures, instructies en overeenkomsten 25
- 3.9. Financiën (incidenteel en structureel) 25
- 3.10. Maakbaarheid systemen 26
- 3.11. Handhaafbaarheid wet- en regelgeving 26
- 3.12. Huisvesting 27
- 3.13. Beveiliging en privacy 27
- 3.14. Fraudebestendigheid 27
- 3.15. Andere projecten/trajecten 27

4. Conclusies en advies 29

- 4.1. Conclusies uitvoerbaarheid en haalbaarheid 29
- 4.2. Advies vervolgstappen 30

Bijlagen 33

1. Inleiding

1.1. Aanleiding

In het Regeerakkoord is – kort samengevat - opgenomen dat de misstanden in de incassomarkt moeten worden aangepakt.¹ Voor deze maatschappelijke opgave heeft de opdrachtgever 'Directie Rechtsbestel' (DRB), onderdeel van DGRR, Justis als uitvoeringsorganisatie gevraagd of het de incassobureaus kan screenen en kan zorgdragen voor het beheer van het incassoregister. In opdracht van het DT Justis is deze uitvoeringstoets tot stand gekomen om de opdracht van DRB (de externe opdrachtgever) verder te onderzoeken. Aan deze uitvoeringstoets zijn verschillende beslismomenten in het DT Justis voorafgegaan, waaronder naar aanleiding van de strategische verkenning en het vooronderzoek. Tevens heeft Justis zijn eigenaar (pSG) geïnformeerd en heeft de eigenaar ingestemd met het vervolg van het onderzoek en het voorgenomen takenpakket in het kader van de nieuwe screening. In het vooronderzoek zijn de hoofdlijnen van de nieuwe screening uitgewerkt en kennis van dit document is belangrijk om de uitwerkingen in de uitvoeringstoets in een perspectief te kunnen plaatsen. De uitvoeringstoets betreft de voorlaatste stap van het portfoliomanagement, voordat er uitvoering gegeven kan worden aan de projectuitvoering, waaronder de implementatie. Na akkoord van het DT op dit eindrapport Uitvoeringstoets zal de rol van opdrachtnemer aan de lijnafdeling Verlening en Toetsing (V&T) worden overgedragen voor realisatie en implementatie (projectuitvoering) van de nieuwe screening.

1.2. Doel

Het doel van deze uitvoeringstoets is om vast te stellen wat de consequenties zijn van de voorgenomen wetgeving, het voorgenomen beleid en het nieuwe product en te toetsen of dit voor Justis uitvoerbaar is. Op basis van de uitvoeringstoets dient het DT Justis de betrokken beleidsdirectie (de opdrachtgever) en de pSG (de eigenaar van Justis) te kunnen informeren en adviseren over de haalbaarheid van de voorgenomen invoeringsdatum en over eventuele gewenste aanpassingen in de voorgenomen wet- en regelgeving.

1.3. Scope en uitgangspunten

De scope en de uitgangspunten zijn vastgelegd in de APDRA Uitvoeringstoets Screening Incassobureau en is goedgekeurd door het DT. Het DT Justis heeft daarbij gekozen om een inrichtingsscenario (uitgangssituatie) van het vooronderzoek uit te laten werken, daarbij heeft het DT Justis de adviezen van de werkgroep overgenomen en zijn er specifieke keuzes gemaakt met betrekking tot de inrichting van de nieuwe taak en dienst, zie verder paragraaf 2.1.

1.4. Leeswijzer

Hoofdstuk 2 geeft een beschrijving op hoofdlijnen van de uitgangssituatie en van de gewenste/toekomstige situatie, als de voorgenomen wetgeving, het beleid en het nieuwe product zijn ingevoerd. In hoofdstuk 3 wordt een analyse gemaakt van de consequenties en de impact voor Justis. In het afsluitende hoofdstuk worden hieruit de conclusies getrokken ten aanzien van de uitvoerbaarheid en haalbaarheid. Ook worden in dit hoofdstuk adviezen gegeven over eventuele aanpassingen van wetgeving/beleid en over te zetten vervolgstappen.

¹ Regeerakkoord 2017-2021, Vertrouwen in de toekomst (VVD, CDA, D66 & ChristenUnie), paragraaf Terugdringen van schulden en armoede, p. 27.

2. Beschrijving huidige en toekomstige situatie

2.1. Beschrijving uitgangssituatie

In het vooronderzoek is stilgestaan bij de verschillende scenario's en de inrichting daarvan in hoofdlijnen binnen Justis. In het verlengde van het verrichte vooronderzoek en de besluitvorming van het DT Justis, in afstemming met dRB (opdrachtgever) en de pSG (eigenaar), geldt als vertrekpunt van de uitvoeringstoets het gekozen inrichtingsscenario van het vooronderzoek. De uitvoeringstoets zoomt verder in op het gekozen inrichtingsscenario. In het vooronderzoek is reeds stilgestaan bij de reikwijdte van het wetsvoorstel en de verwachte productieaantallen. Verwacht wordt dat 550 incassobureaus eenmalig moeten worden gescreend en vervolgens structureel jaarlijks 150 screeningaanvragen bij Justis zullen instromen. Justis beheert en registreert de incassobureaus in een incassoregister en dit register is dan via de website van Justis openbaar en toegankelijk voor een ieder. Het vooronderzoek maakt integraal onderdeel uit van het onderzoek en schets de hoofdlijnen van de nieuwe taak en dienst binnen Justis. Bij de nieuwe screening moeten een aantal randvoorwaarden in acht worden genomen, namelijk:²

- Er wordt uitgegaan van een laag-volume proces.
- Er wordt een digitale aanvraagprocedure ingericht.
- Er wordt een proces ingericht waarbij open en gesloten bronnen worden geraadpleegd, zoals het Handelsregister, Insolventieregister, Justitieel Documentatie Systeem en Internet.
- Er wordt een proces ingericht waarbij Justis de Inspectie J&V, AFM en ACM kan bevragen op informatie over het incassobureau en de bestuurder(s).
- Binnen het productieproces vindt digitale dossiervorming plaats.
- Er wordt een proces ingericht op basis waarvan de Inspectie J&V (als toezichthouder) Justis kan verzoeken om een herscreening.
- De screening van leidinggevenden en medewerkers vindt plaats overeenkomstig het screeninginstrument VOG (VOG-plicht).
- Aanvullend op de screening kan Track de Inspectie J&V ondersteunen bij zijn toezichtstaak op grond van artikel 6 Wcr (afgifte van netwerktekeningen).
- De informatievoorziening vanuit het proces voorziet zowel in operationele stuurinformatie als in periodieke managementrapportages.
- De screening moet voldoen aan de kwaliteitseisen (beginselen) van de Algemene wet bestuursrecht, inclusief bezwaar en (hoger)beroep.

2.2. Beschrijving toekomstige situatie

In het kader van bovenstaande uitgangssituatie heeft de werkgroep in samenwerking met opdrachtgever dRB gewerkt aan een *richtinggevend document*, zie bijlage 1. Van belang was namelijk om het nieuwe takenpakket voor Justis helder en inzichtelijk te maken, waarbij rekening moest worden gehouden met het gekozen inrichtingsscenario en de genoemde randvoorwaarden. In het richtinggevend document heeft de werkgroep per fase uitgewerkt wat het takenpakket voor Justis gaat worden en dit document geeft richting aan de uitvoeringstoets en daarmee de nieuwe screening voor Justis.

² Zie daarvoor ook de goedgekeurde APDRA 'Uitvoeringstoets Screening Incassobureaus' door het DT Justis en het CIO office Justis, versie 1.0.

Aan de hand van de vier fasen van elk productieproces en de randvoorwaarden heeft de werkgroep de uitgangssituatie verder gedefinieerd naar de uitvoeringspraktijk van de afdeling V&T. Om een completer beeld te geven van de toekomstige situatie heeft de werkgroep de nieuwe taak en dienst in processchema's opgenomen. Daarbij vindt het vastleggen van gegevens plaats in twee systemen: enerzijds het *Workflow Management systeem (WFM)*, voor sturing en signalering in het kader van de doorlooptermijn, het genereren van brieven en genereren van managementinformatie en anderzijds *DigiJust* voor de (digitale) dossiervorming. De werkgroep heeft daarbij rekening gehouden met de randvoorwaarden dat sprake is van een laag-volume proces, de aanvraagprocedure digitaal wordt ingericht en binnen het productieproces er digitale dossiervorming plaatsvindt.³

2.3. Screening incassobureaus

Justis heeft ervaring in de screening van personen en organisaties en heeft hiervoor productieprocessen ingericht. Binnen de productieprocessen is een viertal fasen gedefinieerd. Bij de inrichting van de processen die nodig zijn voor de screening van de incassobureaus zal zo veel mogelijk bij dit gegeven worden aangesloten. Dit gezien het streven naar uniformiteit en standaardprocessen. Justis kent de volgende fasen binnen het productieproces.⁴

1. Fase uitvoeren intake
2. Fase inwinnen informatie
3. Fase analyseren en beoordelen
4. Fase afronden proces

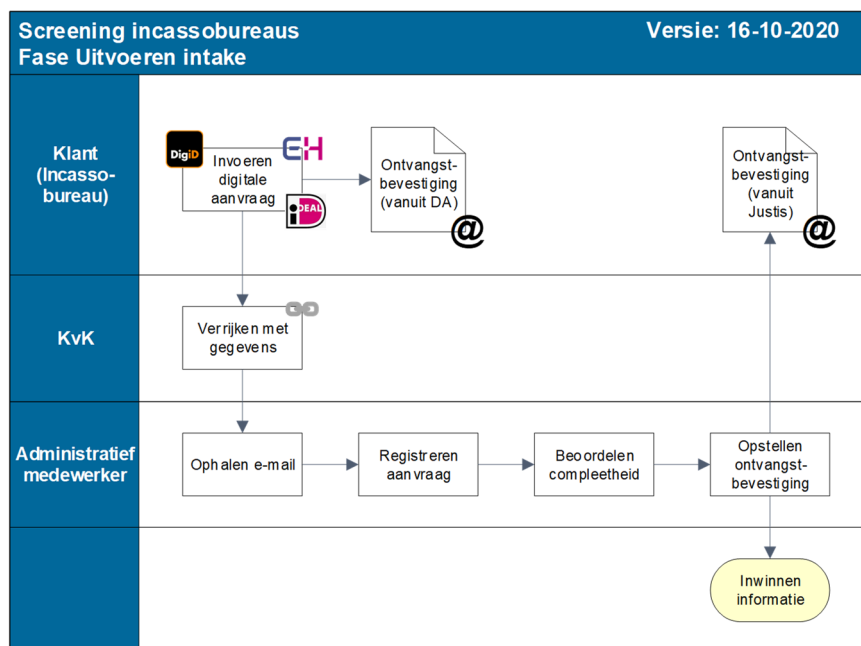
Voor de nieuwe taak en dienst zijn de volgende processchema's voor het inrichtingsscenario gedefinieerd.

2.3.1 Fase Uitvoeren intake

In de uitgangssituatie wordt er een digitale aanvraagprocedure ingericht. Het incassobureau moet een digitale aanvraag indienen via de website van Justis. De fase van uitvoeren intake start zodra de digitale aanvraag via de digitale applicatie is ontvangen. Het inrichtingsscenario ziet dan er als volgt uit.

³ Ten aanzien van de gekozen IV architectuur (IT-aspecten) wordt verwezen naar het vooronderzoek, paragraaf 5, p. 24 e.v..

⁴ Zie de Businessarchitectuur, versie 2.0, d.d. 15 oktober 2020 en het Vooronderzoek Screening incassobureaus, versie 1.0, d.d. 22 april 2020 paragraaf 2.1 voor nadere duiding.

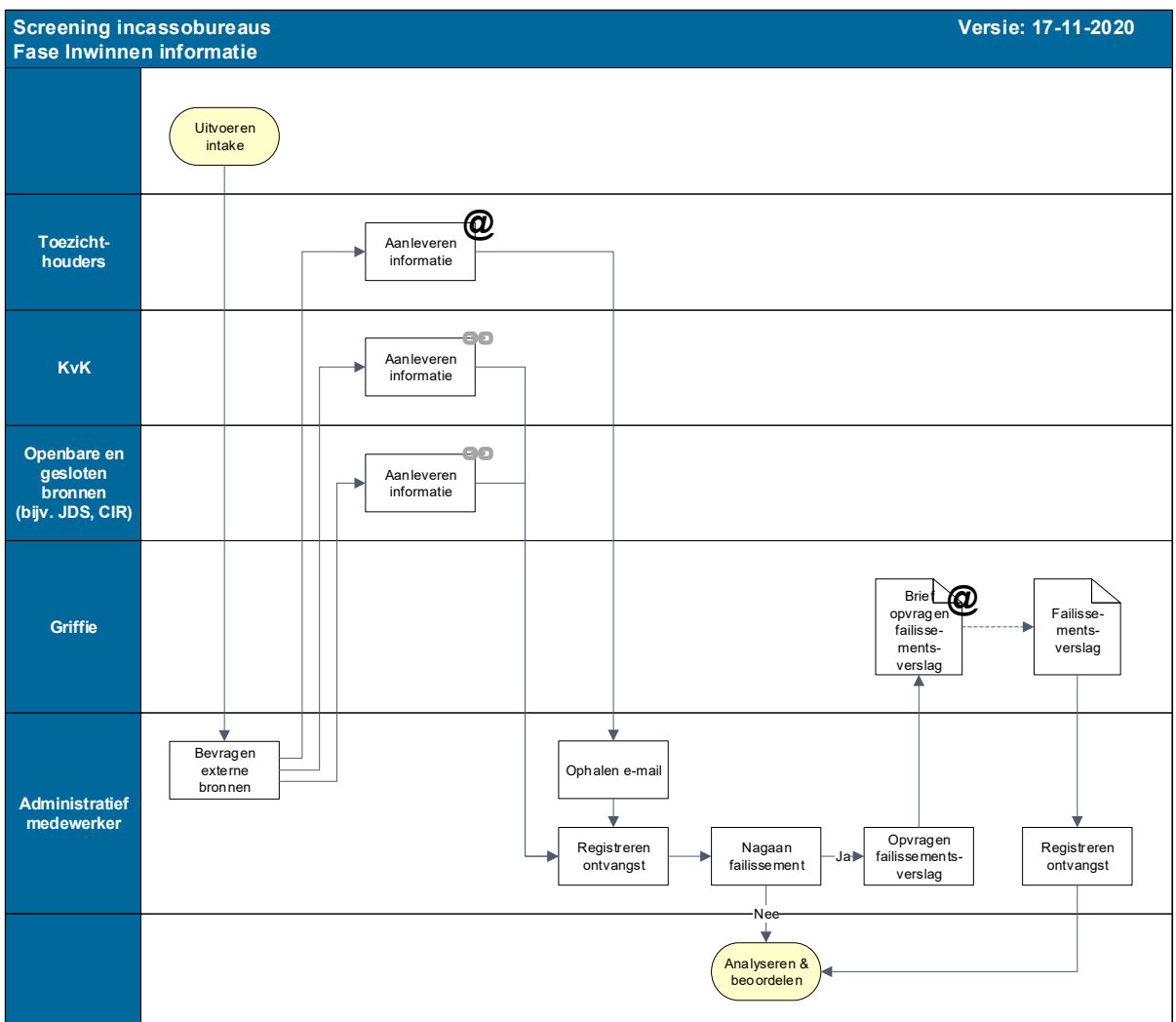
- Aanvraag kan alleen digitaal worden ingediend.⁵
- Betaling via iDeal gebeurt tegelijkertijd met aanvraag, het tarief bestaat uit een gedeelte voor het afhandelen van de aanvraag en een deel voor het 1^e registratiejaar.
- Na afronding van de aanvraag ontvangt het incassobureau een automatisch gegenereerde ontvangstbevestiging vanuit de aanvraagmodule met bericht dat de aanvraag is verzonden naar Justis.
- Na beoordeling op compleetheid zal de administratief medewerker een definitieve ontvangstbevestiging versturen.
- Nog niet ingetekend: brief verzuimherstel indien de aanvraag niet compleet is en een evt. rappel na brief verzuimherstel.

2.3.2 Fase Inwinnen informatie

Zodra de aanvraag compleet is bevonden, start de volgende fase, deze wordt uitgevoerd door de administratief medewerker. In deze fase moeten er gegevens uit openbare en gesloten bronnen worden geraadpleegd c.q. opgevraagd. Daarbij heeft de werkgroep rekening gehouden met de randvoorwaarden dat er een proces wordt ingericht waarbij open en gesloten bronnen worden geraadpleegd.⁶ Indien uit de opgevraagde informatie blijkt dat er sprake is geweest van een faillissement, dan vraagt de (administratief) medewerker het meest recente faillissementsverslag op. Het inrichtingsscenario van het proces ziet dan er als volgt uit.

⁵ In het geval een buitenlandse partij een aanvraag indient bestaat er de mogelijkheid van een schriftelijke aanvraag.

⁶ Zie o.a. het richtinggevend document over de wijze waarop.

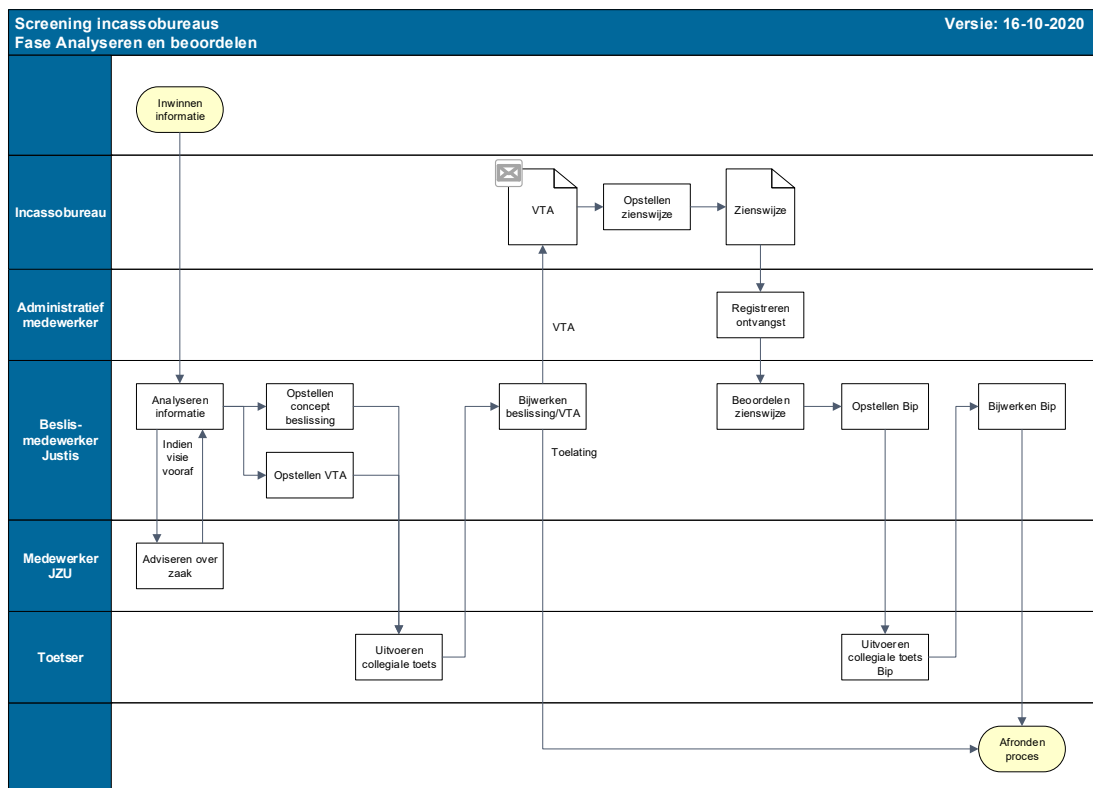

- De diverse bronnen worden 'online' (zoals JD-online) bevroegd. Indien dit niet mogelijk is, wordt een e-mail met een informatieverzoek verstuurd naar de desbetreffende bron.
- Een koppeling is wenselijk, maar op dit moment nog niet realistisch.
- Een evt. rappel indien de uitvraag bij de desbetreffende bron per e-mail is gedaan maar nog niet is ontvangen, is niet ingetekend in dit schema.
- Evenmin is ingetekend indien een bepaalde bron stukken per post verstuurt.

2.3.3 Analyseren en beoordelen

Zodra de ingewonnen informatie is ontvangen kan de beslismedewerker starten met de daar op volgende fase. In deze fase vindt analyse en beoordeling plaats van alle informatie (incl. aangeleverde informatie bij de aanvraag). Het inrichtingsschema ziet dan er als volgt uit.⁷

⁷ Daarbij vindt beoordeling plaats van artikel 6 en 7 van het wetsvoorstel Wki, zoals het 'buiten behandeling laten' van artikel 6.

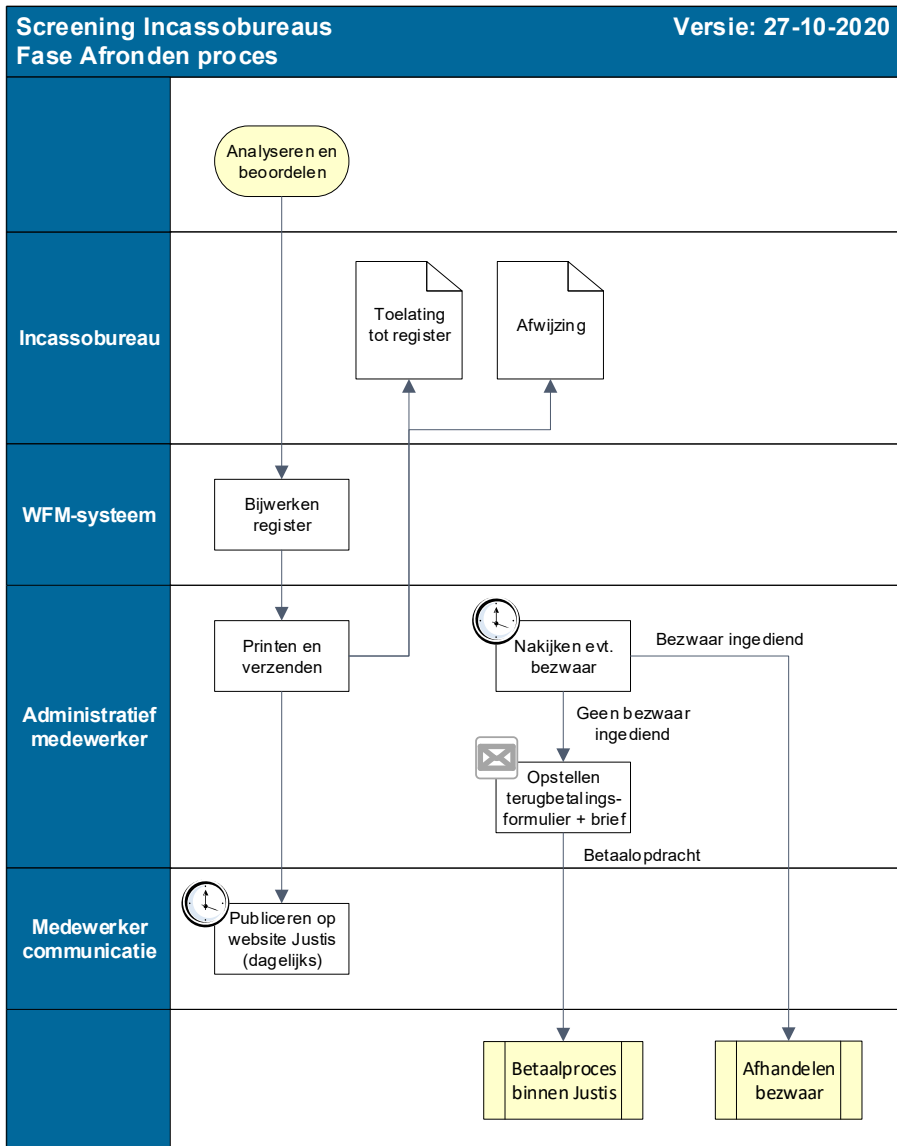

- De beslismedewerker analyseert de informatie en vraagt evt. extra informatie op.
- Net als bij alle andere productieprocessen is, indien gewenst, een visie vooraf bij JZU mogelijk, bijvoorbeeld bij complexe of gevoelige zaken. Een visie vooraf kan op meerdere momenten tijdens de fase analyseren en beoordelen plaatsvinden.
- Zowel het positieve besluit (opnemen in het Incassoregister) als een Voornemen tot afwijzen (VTA) wordt collegiaal getoetst.
- Indien een VTA aan de orde is: het incassobureau kan daarop een zienswijze indienen waarom hij het er niet mee eens is. Indien geen zienswijze wordt ingediend, dan is het definitieve besluit gelijk aan het VTA.
- Deze zienswijze wordt beoordeeld en het besluit (Bip=Beslissing in primo) kan gelijk zijn aan het VTA, maar kan ook leiden tot een toelating tot het register.

2.3.4 Afronden proces.

Zodra de beslismedewerker de aanvraag van het incassobureau inwilligt of afwijst, of buiten behandeling laat, middels een besluit, rondt de administratief medewerker aansluitend het proces in de laatste fase verder af. Bij een positief besluit wordt de aanvrager opgenomen in het incassoregister, bij een negatief besluit (de aanvraag is afgewezen) niet.

Het inrichtingssценario van de laatste fase ziet er als volgt uit.

- Nadat de besluitbrieven zijn verzonden en het incassobureau wordt toegelaten tot het register, verwerkt de administratief medewerker dit direct.
- Via de medewerker communicatie wordt het incassoregister bijgewerkt op de website van Justis, bij voorkeur gaat dit automatisch.⁸

⁸ Vanuit IV is het de bedoeling om dit proces van publicatie automatisch in te richten, zodat er geen taken voor de medewerker communicatie hieruit voortvloeien.

- Na een afwijzing heeft het incassobureau 6 weken de tijd om bezwaar te maken tegen het besluit.
- Is een bezwaarschrift ingediend, dan wordt deze afgehandeld conform het huidige bezwaarproces binnen afdeling V&T.
- Is na een afwijzing geen bezwaar ingediend, dan dient het gedeelte van het tarief dat bedoeld was voor het 1^e registratiejaar te worden terugbetaald aan het incassobureau. Dit verloopt via het huidige betaalproces binnen Justis.

2.3.5 Beoordelingskader

Justis voert in opdracht van dRB, namens de minister voor Rechtsbescherming, de screening uit en daarbij moet rekening worden gehouden met de bestuursrechtelijke rechtsnormen uit het wetsvoorstel en de Algemene wet bestuursrecht (Awb). Het wetsvoorstel Wki beschrijft de wettelijke basis van de screening (beoordelingskader) van de incassobureaus en haar bestuurders. Na de inwerkingtreding van het wetsvoorstel 'Wet kwaliteit incassodienstverlening' (hierna: Wki) wordt het in Nederland verboden om zonder formele registratie buitengerechtelijke incassowerkzaamheden te verrichten of aan te bieden (art. 4 Wki). Overtreding van dat verbod wordt strafbaar gesteld op grond van de Wet op de economische delicten. Een incassobureau mag onder de Wki dus pas dergelijke activiteiten verrichten als het staat ingeschreven in het incassoregister.⁹ Bij de aanvraag tot inschrijving in het register moet een incassobureau informatie verstrekken (art. 5 Wki). Als de aanvraag compleet is dienen er vervolgens openbare en gesloten bronnen te worden geraadpleegd en moet worden beoordeeld of de aanvraag kan worden ingewilligd. In het vooronderzoek is reeds stilgestaan bij de hoofdlijnen van het beoordelingskader. De werkgroep verwijst hiervoor naar paragraaf 2.2. en de bewuste bijlage 1 bij het vooronderzoek.

Opdrachtgever dRB heeft aanvullend tijdens de uitvoeringstoets concept-beleidsregels opgesteld aan de hand waarvan de screening van incassobureaus door Justis moet plaatsvinden.¹⁰ Met deze beleidsregels, maar ook een AMvB op het gebied van de kwaliteitseisen, wordt de wettelijke beoordelingsruimte verder ingevuld. Dat geeft Justis handvatten voor de inhoudelijke beoordeling. In dat verband heeft dRB aangegeven dat sommige Wpbr beleidsregels gebruikt gaan worden voor de nieuwe screening. Justis maakt bij al zijn bestuursrechtelijke processen, zoals WPBR, OWM, BOA, VOG, enz. gebruik van beleidsregels om helderheid te bieden omtrent de screening. De beleidsregels bieden de incassobureaus de benodigde voorspelbaarheid en rechtszekerheid. De incassobureaus kunnen daardoor hun kansen op een inschrijving in het register inschatten voorafgaand aan de aanvraagprocedure. Daarbij is rekening gehouden met de rechtsbescherming uit de Awb, waaronder de mogelijkheid van bezwaar en (hoger)beroep bij de bestuursrechter. De bedoeling is dat de beleidsregels uiteindelijk worden vastgesteld door de minister voor Rechtsbescherming.

⁹ De Wki spreekt over verrichters en aanbieders van buitengerechtelijke incassowerkzaamheden. Het gaat dan alleen om buitengerechtelijke incassowerkzaamheden die zich richten op de invordering van gelden bij natuurlijke personen die hun woonplaats in Nederland hebben, zie daarvoor de definities in artikel 1 en de reikwijdte van artikel 2 van de Wki.

¹⁰ De beleidsregels worden op dit moment uitgewerkt door dRB. Er is nog geen volledig beeld van de 'nieuwe' beleidsregels, zie verder hoofdstukken 3 en 4.

2.4. Incassoregister

In het vooronderzoek is stilgestaan bij de hoofdlijnen van de opzet van het incassoregister. Het beheer van een incassoregister wordt op basis van de IV-paragraaf niet buitensporig of ongebruikelijk geacht. In dat verband wordt opgemerkt dat screening en het beheer van een incassoregister een logische relatie met elkaar hebben, gezien het doel van de Wki. Door het register voor een ieder raadpleegbaar te maken, draagt het register bij aan de transparantie op / betrouwbaarheid van de markt, waarbij zowel schuldeisers als schuldenaren zicht hebben op incassobureaus die zijn geregistreerd op basis van wettelijke criteria.

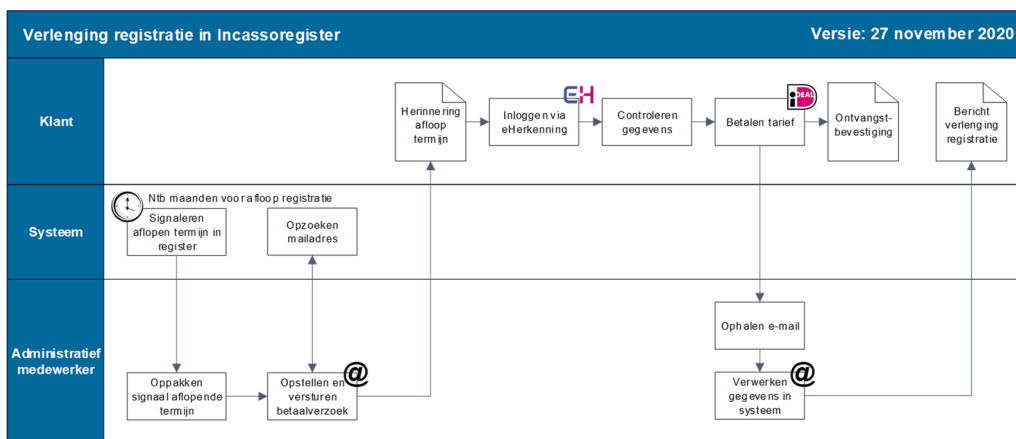
In het geval het incassobureau voldoet aan de wettelijke eisen en de aanvraag is toegewezen, vindt er inschrijving plaats in het incassoregister.

Jaarlijks wordt de registratie verlengd middels het betalen van het tarief. Het incassobureau kan wijzigingen doorgeven of de toezichthouder kan het incassobureau schorsen of doorhalen. Hieronder zijn de processen uitgewerkt die samenhangen met het beheer van het incassoregister.

2.4.1 Bedrijfsproces Verlenging registratie in Incassoregister

Ieder jaar is voor de verlenging van de registratie in het Incassoregister opnieuw een tarief verschuldigd. Het desbetreffende incassobureau zal jaarlijks 90 dagen van tevoren¹¹ herinnerd worden om het tarief te betalen, zie deelproces 1. Indien het incassobureau niet binnen de gestelde termijn betaalt, wordt het bureau uit het Incassoregister verwijderd, zie deelproces 2.

Deelproces 1: Verlenging registratie in het Incassoregister.

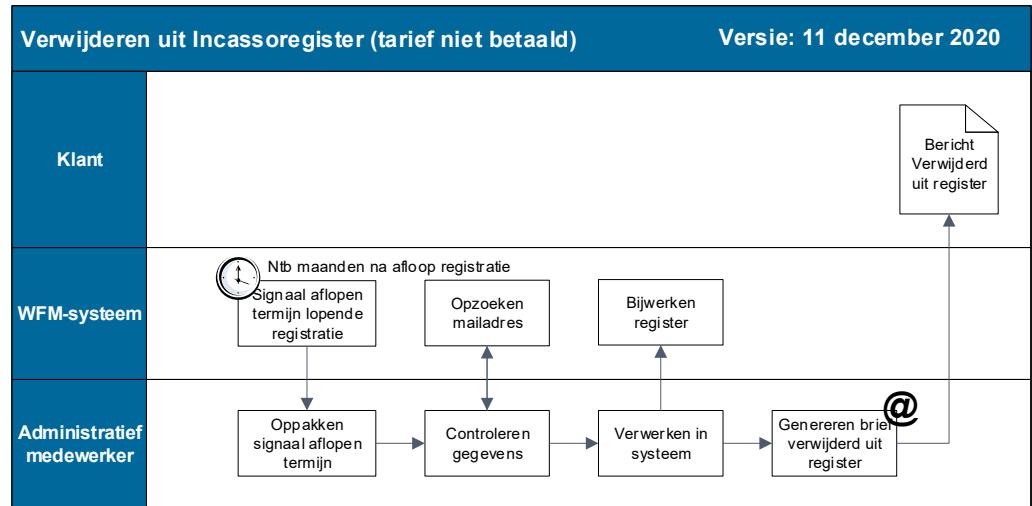
Het WFM-systeem wordt dusdanig ingericht dat de administratief medewerker de taak kan oppakken om het betaalverzoek tijdig naar het incassobureau te sturen. De administratief medewerker stelt de brief op, in deze brief zit een link naar de DA-module.

Het incassobureau logt via de link met eHerkenning in en controleert zijn gegevens. Kloppen deze gegevens niet, dan moeten deze eerst aangepast worden. Kleine gegevenswijzigingen kunnen evt. via deze module doorgegeven worden. Het incassobureau betaalt middels iDeal het verschuldigde bedrag. Na afronding ontvangt de indiener een automatisch gegenereerde ontvangstbevestiging. Het systeem verzendt per e-mail naar Justis dat het bedrag is voldaan.

¹¹ Conform andere processen.

De administratief medewerker haalt de e-mail op en verwerkt dat de betaling is gedaan. Het register wordt (automatisch) bijgewerkt en het incassobureau ontvangt bericht dat de registratie is verlengd. Het register wordt dagelijks gepubliceerd, elke wijziging is hierin meegenomen.

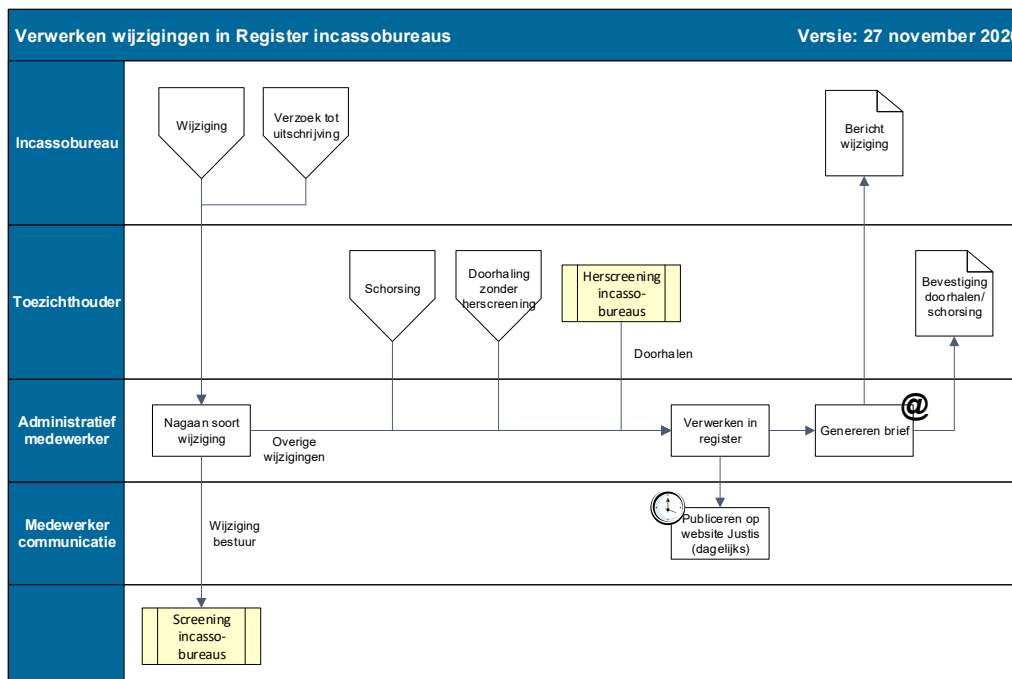
Deelproces 2: verwijderen uit Incassoregister.

Indien het incassobureau niet binnen de gestelde termijn heeft betaald, wordt hij uitgeschreven uit het Incassoregister. Na het verstrijken van de vervaldatum (*nog nader te bepalen* direct na de vervaldatum of na x dagen) krijgt de administratief medewerker een signaal dat de afgesproken termijn is verstreken. Zij/hij voert nog enige controles uit (bijv. op de bankrekening zelf). Het incassobureau krijgt per mail bericht van de vaststelling dat niet is betaald en dat dit leidt tot vervallen van de inschrijving in het register.¹² Nadat het incassobureau uit het incassoregister is verwijderd, kan het incassobureau enkel door een nieuwe aanvraag te doen weer in het register worden opgenomen. In dat geval zal het incassobureau opnieuw de digitale aanvraagprocedure moeten doorlopen.

¹² Op grond van artikel 3, vijfde lid, vervalt de registratie van rechtswege in het geval de kosten niet of niet tijdig zijn voldaan.

2.4.2 Bedrijfsproces Verwerken wijzigingen in Register incassobureaus

Een wijziging ingediend door het incassobureau komt via de module digitaal aanvragen bij Justis binnen. Bij wijziging van een bestuurder vindt een nieuwe screening plaats, zie hiervoor het proces Screening incassobureaus. Overige wijzigingen (incl. verzoek tot uitschrijving) worden direct verwerkt.

Bij wijzigingen ingediend door de toezichthouder gaat het om een schorsing of om een doorhaling in het register. Het gaat dan om het doorvoeren van wijzigingen in het incassoregister dat Justis op verzoek van de toezichthouder dan moet doorvoeren. Bijvoorbeeld in het geval de toezichthouder tot het besluit is gekomen om een incassobureau door te halen in het register op grond van artikel 17 Wki. Voorafgaand aan een doorhaling kan een herscreening hebben plaatsgevonden (zie desbetreffend proces).

2.5. Herscreening van Incassobureaus

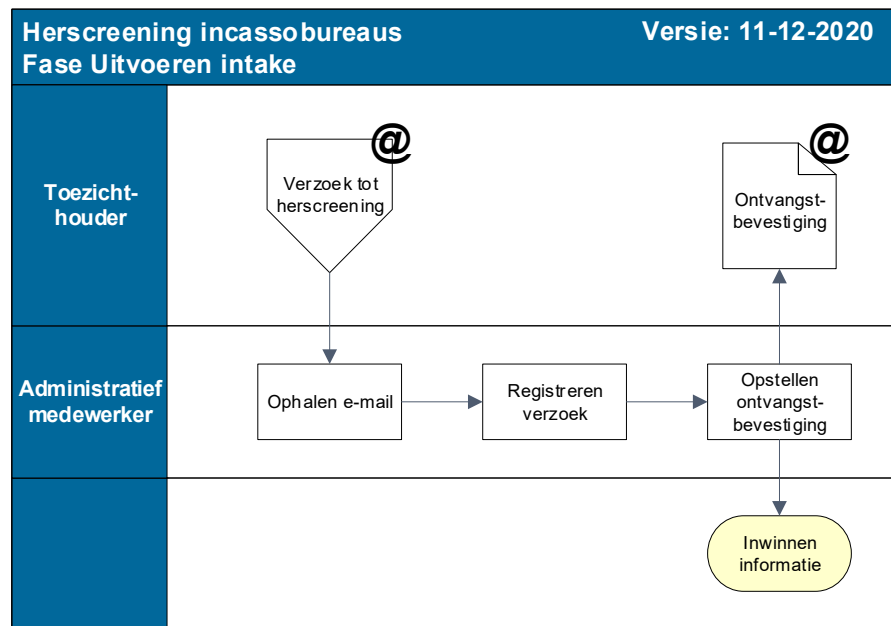
De mogelijkheid bestaat voor de toezichthouder (Inspectie J&V) om Justis te verzoeken om een herscreening van het incassobureau, indien de toezichthouder van mening is dat het desbetreffende incassobureau mogelijk niet voldoet aan de gestelde regels of niet handelt in overeenstemming met hetgeen van een goede verrichter of aanbieder van buitengerechtigde incassowerkzaamheden in het maatschappelijk verkeer mag worden verwacht.¹³ In dat kader doorloopt Justis opnieuw de screening met het verschil dat het resultaat een screeningsadvies is aan de toezichthouder. Het is immers aan de toezichthouder om te besluiten of het incassobureau wordt geschorst of doorgedaald uit het incassoregister op grond van de artikelen 9 en 17 van de Wki. Dat betekent dat het besluitvormingsproces (Awb)

¹³ Er worden nog beleidsregels opgesteld omtrent de herscreening, waarin onder meer wordt bepaald welke feiten en omstandigheden kunnen maken dat de toezichthouder verzoekt om een herscreening bij Justis.

door de toezichthouder eigenstandig wordt doorlopen. De werkgroep heeft rekening gehouden met de randvoorwaarden dat een proces wordt ingericht op basis waarvan de Inspectie J&V kan verzoeken om een herscreening. Het proces ziet er dan als volgt uit.

Fase Uitvoeren intake

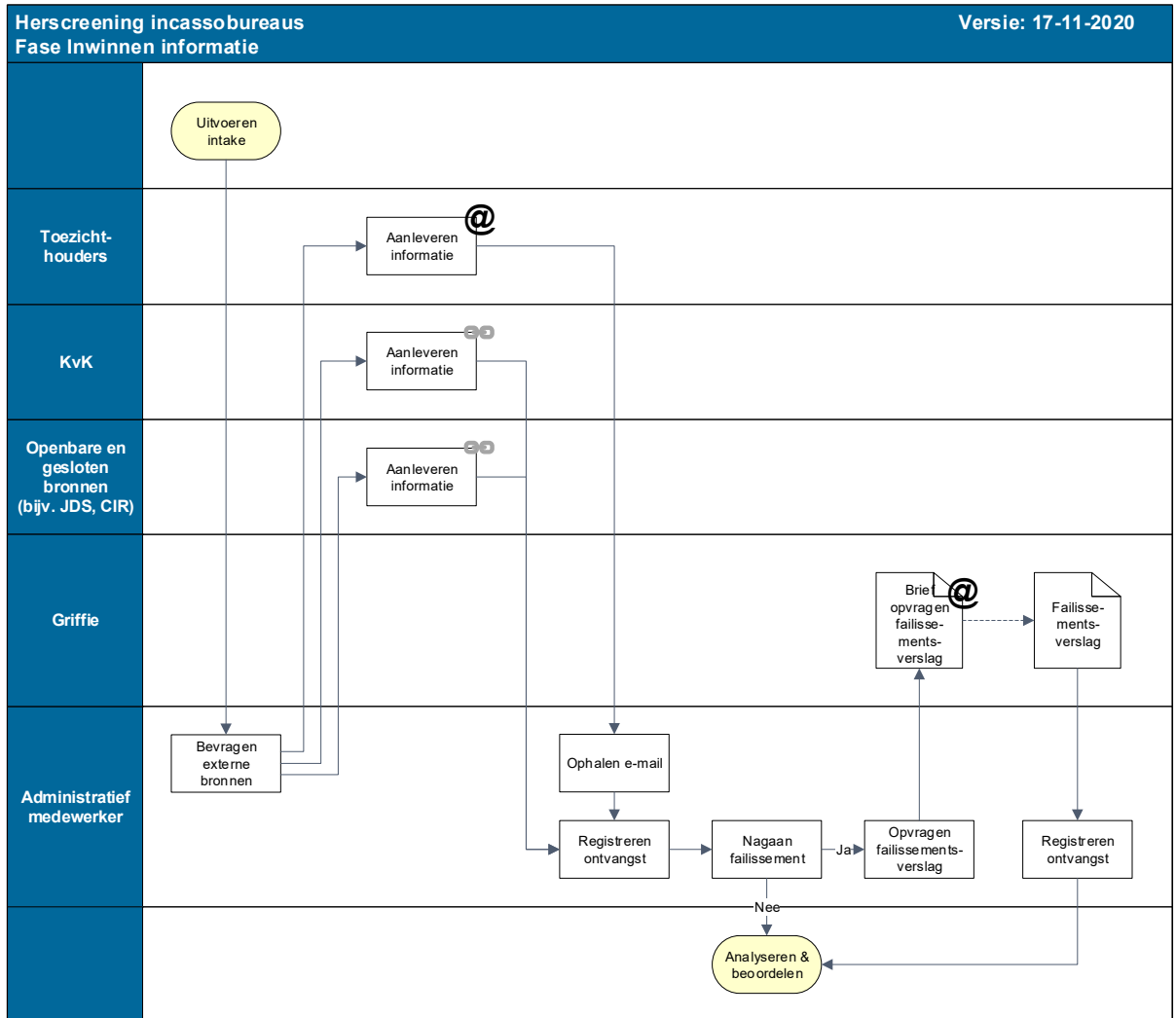
Deze fase start zodra het verzoek tot herscreening bij Justis is ontvangen.

- Uitgangspunt is dat de toezichthouder het verzoek onderbouwt.

Dezelfde bronnen kunnen worden bevraagd als bij de screening tot toelating tot het register. Het is mogelijk om een gerichte screening uit te voeren in het geval bijvoorbeeld blijkt dat er nieuwe JD-gegevens zijn geconstateerd. In dat geval hoeft bijvoorbeeld niet nogmaals het insolventieregister te worden bevraagd.

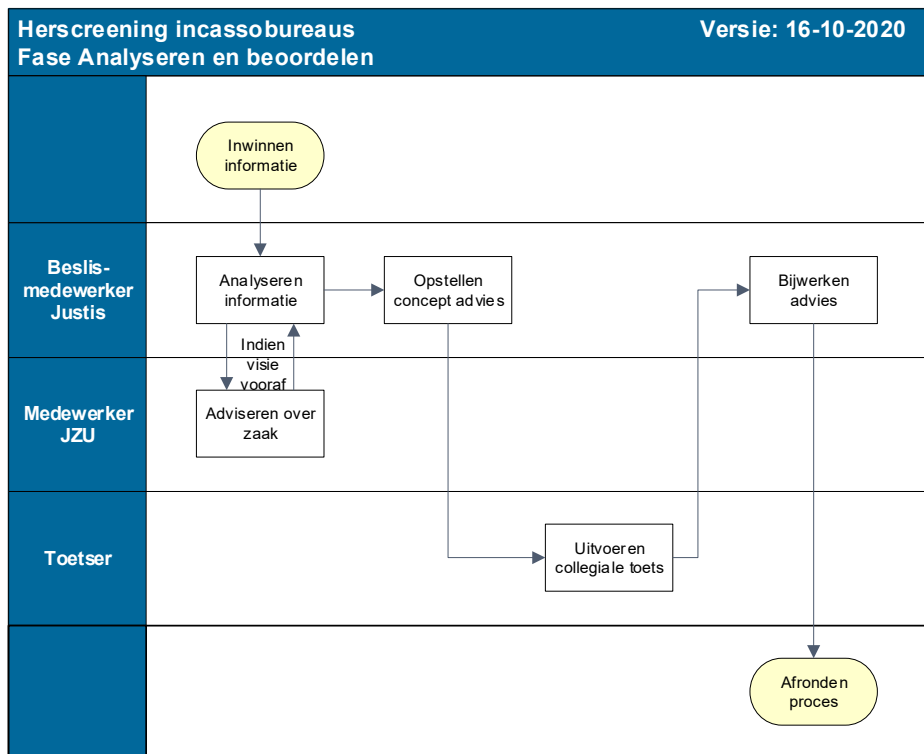
Fase Inwinnen informatie

- De diverse bronnen worden 'online' (zoals JD-online) bevroagd. Indien dit niet mogelijk is, wordt een e-mail verstuurd naar de desbetreffende bron.
- Een koppeling naar betreffende bronnen is wenselijk, maar op dit moment nog niet realistisch.
- Een evt. rappel indien de uitvraag bij de desbetreffende bron per e-mail is gedaan is niet ingetekend in dit schema.
- Evenmin is ingetekend indien een bepaalde bron stukken per post verstuurt.

Fase analyseren en beoordelen

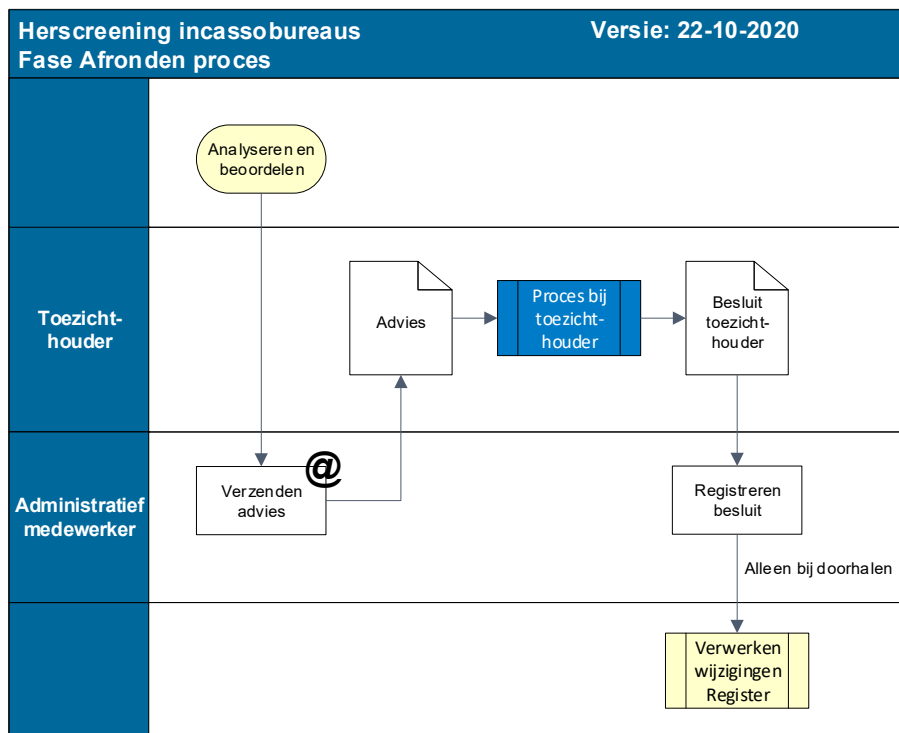
De ingewonnen informatie is ontvangen, hierna kan de beslismedewerker starten met de analyse van alle informatie (incl. de aangeleverde informatie vanuit de toezichter).

- De beslismedewerker analyseert de informatie
- Net als bij alle andere productieprocessen is, indien gewenst, een visie vooraf bij JZU mogelijk.
- Uitgangspunt is dat Justis een advies opstelt, het definitieve besluit ligt bij de toezichthouder.
- Het opgestelde advies wordt collegiaal getoetst.

Fase afronden proces

Nadat het advies is opgesteld, rondt de administratief medewerker het proces verder af.

- Het opgestelde advies wordt per e-mail verstuurd naar de toezichthouder, hierin wordt aangegeven of de toezichthouder binnen een *<nog nader te bepalen>* termijn zijn definitieve besluit doorgeeft aan Justis. Justis haalt de inschrijving in het register pas door als er een besluit is genomen. De verwerking van het verwijderen van het desbetreffende incassobureau is beschreven in het proces Verwerken wijzigingen Register, zie paragraaf 2.4.2.
- De toezichthouder handelt conform de eigen processen het advies verder af om te komen tot een definitief besluit.
- Het besluit van de toezichthouder wordt vastgelegd in het systeem.

2.6. Verklaring Omtrent het Gedrag

In het vooronderzoek is er bij stilgestaan dat het bestaande screeningsinstrument de Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) in artikel 12 van het wetsvoorstel wordt geïntroduceerd. In het bijzonder wordt er een VOG-plicht voor medewerkers en leidinggevendenden ingevoerd die werkzaam zijn bij een incassobureau, maar ook bij een gerechtsdeurwaarder en een advocatenkantoor.¹⁴ De werkgroep heeft in het richtinggevend document stilgestaan bij het VOG onderwerp. Omdat gebruik wordt

¹⁴ Heeft een bedrijf dat, of een gerechtsdeurwaarder of een advocaat die, buitengerechtelijke incassowerkzaamheden verricht of aanbiedt personeel, dan stelt dat bedrijf of die gerechtsdeurwaarder of advocaat alleen mensen aan die richting een schuldenaar of schuldeiser de buitengerechtelijke incassowerkzaamheden verrichten of aanbieden, als zij over een recente VOG beschikken (MvT).

gemaakt van een bestaand instrument is het niet noodzakelijk om de procedure nader toe te lichten in de uitvoeringstoets. Het is tijdens de beoogde projectuitvoering wel noodzakelijk om in overleg met COVOG de screeningsprofielen af te stemmen, maar dit betreft een handeling die relatief snel kan worden uitgevoerd. De werkgroep verwacht wel dat de VOG-aanvragen bij COVOG in aantallen kunnen toenemen omdat de VOG-plicht in de wet wordt geïntroduceerd. De aantallen zijn onbekend, maar de werkgroep gaat uit van enkele duizenden (eenmalige) VOG-aanvragen.

2.7. Netwerktekeningen

In het vooronderzoek is er reeds bij stilgestaan dat de inspectie van J&V de mogelijkheid heeft om bij Track netwerktekeningen op te vragen. Dit kan de inspectie helpen bij het toezicht en de handhaving. Omdat gebruik wordt gemaakt van een bestaand instrument is het niet noodzakelijk om de procedure nader toe te lichten in de uitvoeringstoets. Daarmee heeft de werkgroep voldaan aan de randvoorwaarde.

3. Analyse consequenties en risico's inrichtingsscenario

In het vooronderzoek is een impactanalyse uitgevoerd. De werkgroep heeft voor de uitvoeringstoets deze analyse opnieuw uitgevoerd op de uitvoeringsorganisatie van Justis. De analyse van de consequenties en risico's ziet op het inrichtingsscenario zoals in hoofdstuk 2 en in het vooronderzoek vermeld. Zoals bij de implementatie van elke nieuwe taak en dienst leidt het op onderdelen tot een impact. De impact is logisch, voorspelbaar en beheersbaar te noemen. De volgende consequenties en risico's worden door de werkgroep onderkend.

3.1. Strategie, beleid en architectuur

De nieuwe screening heeft impact op de business- en de informatiearchitectuur van Justis. Dat betekent concreet dat er een nieuw product en dienst moet worden ingebed in de business- en de informatiearchitectuur. Verder leidt de implementatie van de screening tot nieuw uitvoeringsbeleid, te weten een nieuw wettelijke taak en dienst, op grond van het wetsvoorstel. Dat heeft mogelijk ook gevolgen voor de strategie omdat Justis naast een nieuwe screening ook een nieuwe dienst (incassoregister) dient te implementeren op de website van Justis. De screening en het incassoregister zijn zeer nauw met elkaar verweven, doordat beide een logische relatie met elkaar hebben. Gelet op de doelstelling van het wetsvoorstel vervult een voor iedereen toegankelijk register een belangrijke informatiefunctie in de samenleving. Door de openbare aard van het register kan het de schuldeiser helpen bij het selecteren van een bedrijf dat inhoudelijk is getoetst, een registratie bezit en dus gerechtigd is om in opdracht van de schuldeiser buitengerechtelijke incassowerkzaamheden uit te voeren. Daarnaast kunnen schuldenaren het register gebruiken om informatie over het bedrijf te verkrijgen en te controleren of het bedrijf buitengerechtelijke incassowerkzaamheden mag uitvoeren als zij over een vordering worden benaderd.

3.2. Procesinrichting

De nieuwe screening heeft impact op de procesinrichting binnen Justis. In het vooronderzoek en in hoofdstuk 2 is vermeld dat binnen de productieprocessen van Justis een viertal algemene screeningsfasen zijn te onderkennen. Bij de inrichting van de processen die nodig zijn voor de screening van de incassobureaus zal zo veel mogelijk op die fasebenadering worden aangesloten, gelet op het streven naar uniformiteit en standaardprocessen. Er wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van uniforme processen. Voor het beheer van het register moet echter een *nieuw proces* worden ontworpen. Het uitgangspunt voor de inrichting van alle bedrijfsprocessen is de Businessarchitectuur (procesarchitectuur) en het daarop aansluitende document Conventies procesbeschrijvingen Justis. Het proceseigenaarschap zal belegd worden bij de afdelingsmanager V&T. Zoals aangegeven in hoofdstuk 2 zal de screening van medewerkers en leidinggevenden plaatsvinden overeenkomstig het bestaande bedrijfsproces voor VOG NP en zal de afgifte van netwerktekeningen plaatsvinden volgens het betreffende Track proces.

3.3. Communicatie en interactie met medewerkers

De nieuwe screening heeft impact op de communicatie en de interactie met medewerkers. Het gaat dan om een tweetal interacties. Ten eerste de interactie met de collega's van de afdeling V&T die dit proces gaan uitvoeren en ten tweede de interactie met de overige collega's dat Justis een nieuw product heeft. De eerste interactie ziet op de taakuitvoering van de afdeling V&T, zoals functioneringsgesprekken, kwaliteitsafspraken, trainingen, e.d., met als reden om bijvoorbeeld te zorgen voor competentie en geschiktheid om het nieuwe product uit te kunnen voeren. De tweede interactie betreft meer algemeen het informeren van de Justis collega's over de nieuwe screening, waaronder aanpassing van intranet.

3.4. Communicatie en interactie met burgers/bedrijven

De nieuwe screening heeft impact op het Klant Contact Center (KCC). KCC is het eerste aanspreekpunt binnen Justis waar het gaat om interactie met burgers en bedrijven. Het afhandelen van klantcontacten valt onder het huidige KCC-proces, echter zal KCC wel aanvullende informatie moeten ontvangen en zullen er FAQ's opgesteld moeten worden. De impact op de werkbelasting van KCC is bij het vooronderzoek reeds meegenomen in de tarieven (kostprijsmodel). Verder zal de website van Justis aangepast moeten worden. Daarnaast moet rekening worden gehouden met het ontwikkelen van brieven t.b.v. de communicatie naar de klant en de toezichthouder. Bij de inrichting van de communicatieprocessen is het wenselijk dat KCC (frontoffice) en V&T (backoffice), met ondersteuning van cluster Communicatie (SIO), samen optrekken.

3.5. Communicatie en interactie met andere externe stakeholders

De nieuwe screening leidt tot nieuwe interactie met enkele externe stakeholders, zoals de verschillende toezichthouders (Inspectie J&V, ACM, AFM). Dat worden nieuwe stakeholders voor de afdeling V&T en daarvoor geldt dat er nieuwe werkafspraken c.q. afhankelijkheden zullen ontstaan. In het wetsvoorstel is een grondslag opgenomen voor het sluiten van een samenwerkingsprotocol tussen de genoemde partijen en de minister voor Rechtsbescherming (zie paragraaf 3.8). Bij opdrachtgever dRB ligt de coördinatie, in afstemming met Justis, over dit proces van het opstellen en sluiten van een samenwerkingsprotocol. De screening vergt aanvullend tot het maken van afspraken met de politie en het OM.¹⁵ Het is denkbaar dat de accountmanager V&T reeds kan putten uit de bestaande contacten met deze stakeholders. In ieder geval bestaan er reeds afspraken in het kader van de afdeling COVOG die gebruikt kunnen worden.

3.6. Organisatie en besturing

Justis heeft op dit moment geen ervaring met de incassomarkt. Dat betekent dat medewerkers ervaring zullen moeten opdoen gedurende het proces. Lerend vermogen en pionieren staan het eerst jaar centraal bij de screening. De

¹⁵ Justis, afdeling V&T, zal de mogelijkheid moeten hebben om (nadere) informatie te kunnen opvragen over de aanvrager, zoals ook bij andere werkprocessen het geval is. Bijvoorbeeld als blijkt dat er sprake is van een openstaande zaak in het JDS is het wenselijk om navraag te doen over de achtergronden van de openstaande zaak dan wel dat er processen-verbaal worden opgevraagd. Deze informatie kan namelijk iets zeggen over de betrouwbaarheid van de aanvrager in relatie tot artikel 7 van het wetsvoorstel.

verantwoordelijkheden en bevoegdheden voor de uitvoerende medewerkers zijn cf. O&F. Dat geldt ook op het onderdeel organisatie en besturing dat conform de huidige inrichting wordt ingericht.

3.7. Personele gevolgen

In het vooronderzoek is stilgestaan bij de personele gevolgen. De verwachting is dat 8 fte nodig zullen zijn voor de eenmalige screening van de 550 incassobureaus, daarbij niet meegerekend een eventuele piekbelasting in de startfase. Wanneer de eenmalige screening is afgerond zal structureel 3,5 extra fte, tegen de achtergrond van 150 aanvragen per jaar, nodig zijn om de screening te kunnen uitvoeren. Een overgroot deel van genoemde fte-uitbreiding ziet op V&T en een klein deel voor KCC (behandelen klantcontacten) en JZU (behandelen beroepen).

3.8. Procedures, instructies en overeenkomsten

Op grond van art. 18 Wki zal er een samenwerkingsprotocol moeten komen tussen Justis en de toezichthouders. Dat betekent dat er werkafspraken gemaakt zullen moeten worden. Dat geldt ook voor de stakeholders zoals de politie en het OM. Er kan gebruikt worden gemaakt van de bestaande contacten, maar er zal tijdens de projectuitvoering afspraken gemaakt moeten worden, bijvoorbeeld als het gaat om het aanleveren van gegevens. Verder zal rekening moeten worden gehouden met het ontwikkelen van procesbeschrijvingen en/of werkinstructies, en het ontwikkelen van de standaard brieven/e-mails t.b.v. de communicatie met de klant, informatieleveranciers en de toezichthouder.

3.9. Financiën (incidenteel en structureel)

De intentie van dRB is om de kosten van het incassostelsel (Wki) door te belasten aan de incassomarkt op grond van artikel 12 van de Wki.¹⁶ In het vooronderzoek is aandacht besteed aan de verschillende tarieven. Er moet rekening worden gehouden met een eenmalig tarief van € 2.300,- bij de aanvraag van screening door een incassobureau en een structureel (jaarlijks) tarief van € 1.300,- (excl. tarieven van toezichthouder Inspectie) voor de registratie van een incassobureau in het incassoregister.

Dat betekent dat bovenop het tarief van Justis een tarief van de toezichthouder Inspectie zal worden doorberekend en de aanvrager naast het tarief van Justis ook een tarief van de toezichthouder bij de aanvraagprocedure krijgt doorbelast. Bij de eenmalige kosten is rekening gehouden met een geleidelijke instroom van aanvragen over het gehele jaar. Een eventuele piekbelasting heeft gevolgen voor de uitvoeringskosten en vormt een risico.¹⁷ Eventuele extra kosten die daar het gevolg van zijn zal Justis doorbelasten aan de opdrachtgever.

Structurele kosten zijn onderdeel van het Justis kostprijsmodel. De geschatte kosten zijn op dit moment gebaseerd op het huidige kostprijsmodel van Justis op basis van toedeling van de lasten aan de verschillende producten van Justis. Op het moment van schrijven wordt een nieuw kostprijsmodel ontwikkeld. Afhankelijk van de keuzes

¹⁶ Hiervoor wordt aanvullend een Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) door dRB opgesteld om onder meer de tarieven formeel vast te stellen.

¹⁷ Aan dRB is gevraagd om advies in te winnen bij DWJZ op welke wijze de wet- en regelgeving ervoor kan zorgen dat de aanvragen geleidelijk instromen bij Justis. Immers, Justis heeft geen invloed om de input zijde (aanvragen) en is dus afhankelijk van de instroom.

die worden gemaakt kan het nieuwe kostprijsmodel andere kostprijzen geven die mogelijk kunnen leiden tot wijziging van het voorgestelde tarief.¹⁸ In dat kader wordt ook bezien of er sprake is van eventuele meerkosten die mogelijk verbonden zijn aan IV

Als het nieuwe kostprijsmodel klaar is zal er nog een doorrekening plaatsvinden die dan leidend is voor het initiële tarief en voor de structurele tariefstelling. Jaarlijks zal er afrekening plaatsvinden met de opdrachtgever volgens de geldende financieringsafspraken. Bij de afrekening zijn de meer- of minderkosten voor rekening van de opdrachtgever. Verder zal CKA kijken op welke wijze de ontvangen tarieven worden verwerkt in het kostprijsmodel en vervolgens worden verrekend met de toezichthouder. De wijze van verrekening zal een onderdeel worden van een nog op te stellen overeenkomst in samenwerking met dRB, toezichthouder, V&T en CKA.¹⁹

3.10. Maakbaarheid systemen

In het vooronderzoek is aandacht besteed aan de IV-architectuur. Voor de nieuwe screening wordt gebruik gemaakt van standaard IV-componenten (waaronder bet low-code ontwikkelplatform). Een risico is dat ontwikkelcapaciteit op genoemde low-code ontwikkelplatform niet tijdig beschikbaar is voor het ontwikkelen van de benodigde functionaliteit. Er zijn (tijdelijke) uitwijkmogelijkheden, maar die gaan dan wel gepaard met extra kosten ten opzichte van de huidige kostenschatting. Het incassoregister betreft een volledig nieuwe oplossing die van begin tot einde geïmplementeerd moet worden en die daarbij verschillende platforms raakt. De IV-projecten zijn echter op dit moment per platform ingericht (GX-Software/XperienCentral, Lowcode, DigiJust, QlikView). Een platformoverstijgende verandering (change) vergt dus meer coördinatie dan gebruikelijk, wat een risico kan vormen voor de implementatiedatum.

3.11. Handhaafbaarheid wet- en regelgeving

In het geval de wet op 1 januari 2022 in werking treedt dan moet Justis vanaf dat moment uitvoering geven aan de wet- en regelgeving. Er dient dan binnen 13 weken beslist te worden op een aanvraag, mits de aanvraag voldoet aan de voorwaarden en ontvankelijk is. Deze beslistermijn kan het eerste jaar eenmalig met 13 weken worden verlengd, mits dat kenbaar is gemaakt aan de aanvrager. In dat geval is de beslistermijn maximaal 26 weken en geldt de datum van beslissing als inschrijfdatum in het incassoregister. De verwachting is dat incassobureaus een positief financieel belang kunnen hebben als zij aan het einde van het kalenderjaar

¹⁸ Dat geldt ook op een eventuele indexatie van de kosten in het kader van inflatie en stijgende loonkosten (CAO-gerelateerd). Maar ook evt. meerkosten die gepaard gaan met de inrichting van de insolventiegegevens en beleidsregel cq. kwaliteitseisen die nog uitgeschreven moeten worden door de opdrachtgever.

¹⁹ Disclaimer CKA: In het vooronderzoek is uitgegaan van ca 550 incassobureaus waarvan ca 90% positief beoordeeld worden en dus 495 incassobureaus ingeschreven mogen staan in het register en die jaarlijks een tarief betalen zodat het kostendekkend is. Hierin zit nog een aantal onzekerheden in. Het totaal aantal actieve incassobureau is een schatting en het is nog niet zeker hoeveel dat er werkelijk zullen zijn en hoeveel er werkelijk in aanmerking komen om opgenomen te worden in het register. Mocht blijken dat het toch minder incassobureau zijn die opgenomen zullen worden in het register dan is het voorgestelde tarief naar alle waarschijnlijkheid niet kostendekkend. Aanpassing van het tarief is dan vereist.

2022 een aanvraag indienen. In het geval een aanvraag wordt ingediend op 1 december 2022 ligt de uiterlijke beslistermijn op 1 juni 2023 en geldt de feitelijke beslisdatum als inschrijfdatum in het incassoregister. Zoals in paragraaf 3.9 aan de orde is gekomen zal Justis in het geval van een piekbelasting in de uitvoering eventuele extra kosten doorberekenen aan de opdrachtgever.

3.12. Huisvesting

Omdat er sprake is van een kleine uitbreiding van fte's zal er op het gebied van huisvesting geen uitbreiding noodzakelijk zijn.

3.13. Beveiliging en privacy

De inrichting van de screening van incassobureaus geschiedt conform of sluit aan op de bestaande business- en informatiearchitectuur. Er zullen naar verwachting geen bijzonderheden optreden. Op het gebied van privacy zal de nieuwe screening verwerkt moeten worden in het verwerkingsregister van Justis en zal de afdeling V&T, in samenwerking met de privacy-officer, tijdens de projectuitvoering (verrichten van een uitvoerings-PIA) de daarvoor benodigde stappen moeten doorlopen. In het kader van het wetgevingsproces maakt een wetgevings-PIA onderdeel uit van het proces. De regie ligt daarvoor bij dRB en/of DWJZ. Vanuit Justis wordt input gegeven.

3.14. Fraudebestendigheid

De inrichting van de screening van incassobureaus geschiedt conform of sluit aan op de bestaande business- en informatiearchitectuur. De intentie is dat bij digitale klantcontacten een beveiligings- en of betrouwbaarheidsniveau wordt geïntroduceerd op niveau 'substantieel'. Dit niveau is gekoppeld aan 'eHerkenning' en 'DigiD'. De aanvragers zullen bijpassende beveiligingsstappen moeten ondernemen om de aanvraag bij Justis te kunnen indienen. Het gaat immers om vertrouwelijke gegevens en aanvragers mogen ervan uit gaan dat de aanvraagprocedure en de onderliggende systemen voldoen aan de kwaliteitsnormen (ISO 9001:2015).

3.15. Andere projecten/trajecten

Vanuit verschillende werkprocessen (LBB, Wpbr, TIV) worden ontwikkelingen ingang gezet inzake de WFM laag-volume processen. Eventuele relevante ontwikkelingen kunnen worden gebruikt voor het traject voor de screening van de incassobureaus. Voor de screening van de incassobureaus wordt een eigen proces van ontwikkeling doorlopen, waarbij gebruik kan worden gemaakt van de ervaringen bij de andere processen.

4. Conclusies en advies

4.1. Conclusies uitvoerbaarheid en haalbaarheid

De werkgroep heeft tegen de achtergrond van het vooronderzoek opnieuw een onderzoek verricht, maar nu in de vorm van een uitvoeringstoets. In het licht van het vooronderzoek en het richtinggevend document is het inrichtingsscenario in zijn perspectief geplaatst en heeft er een detaillering plaatsgevonden van de screening van incassobureaus en het beheer van het incassoregister. In hoofdstuk 2 is het inrichtingsscenario (uitgangssituatie) vertaald naar processchema's met een toelichting die voldoen aan de randvoorwaarden die het DT Justis de werkgroep heeft meegegeven. Het beeld dat de werkgroep heeft van het inrichtingsscenario en de inrichting daarvan binnen de afdeling V&T is positief. De werkgroep acht het inrichtingsscenario vanuit verschillende perspectieven, zoals in hoofdstuk 3, uitvoerbaar en is van oordeel dat het inrichtingsscenario niet buitensporige of ongebruikelijke (IV) capaciteit vergt. Justis heeft ruime ervaring, kennis en expertise als het gaat om de screening (beoordeling) van de betrouwbaarheid van personen en rechtspersonen. Het is de werkgroep tijdens het onderzoek niet gebleken dat de beleidsopdracht van opdrachtgever DRB niet uitvoerbaar en haalbaar is. Er zijn wel een aantal risico's en onzekerheden te benoemen die de werkgroep apart onder de aandacht wenst te brengen en die gevolgen kunnen hebben voor de uitvoerbaarheid en haalbaarheid van inwerkingtreding van de wet op 1 januari 2022. De onderwerpen worden hieronder weergegeven.

4.1.1 Risico's inzake de beleidsregels (beoordelingskader)

De opdrachtgever heeft gedurende de uitvoeringstoets vervolgstappen ondernomen om in de vorm van beleidsregels richting te geven aan het beoordelingskader.²⁰ De werkgroep acht deze beleidsregels relevant, mede vanuit het perspectief van de incassomarkt op het gebied van voorspelbaarheid en rechtszekerheid, voor de uitvoering.²¹ In het verlengde van het wetsvoorstel heeft de opdrachtgever gekeken naar het beoordelingskader Wpbr. De opdrachtgever heeft geoordeeld dat sommige delen van de Wpbr beleidsregels toegepast kunnen worden op het inrichtingsscenario, maar dat ook nieuwe beleidsregels zullen moeten worden opgesteld. Hoewel de werkgroep bekend is met het beoordelingskader van de Wpbr, heeft het geen goede beelden kunnen opdoen van de nieuwe beleidsregels. Dat vormt een risico voor het vervolg van dit portfoliotraject. Deze risico's zien dan met name op de uitvoerbaarheid in relatie tot onzekerheden op het gebied van IV.²²

4.1.2 Risico's inzake de financiën

De werkgroep heeft opnieuw de financiële kant van het inrichtingsscenario onderzocht. Er zijn geen grote wijzigingen opgetreden aan de financiële zijde. De tarieven van € 2.300,- (voor de eenmalige screening) en € 1.300,- (voor de jaarlijkse verlenging) blijven overeind. Het beeld is dat V&T met deze tarieven het inrichtingsscenario kan uitvoeren en dat Justis, overeenkomstig het huidige

²⁰ De hoofdlijnen van het beoordelingskader zijn vastgelegd in het wetsvoorstel Wki.

²¹ Inzake alle bestuursrechtelijke instrumenten die Justis uitvoert zijn er beleidsregels vastgelegd, zie bijvoorbeeld VOG, Wpbr, Wwm, BOA, e.d.

²² In het geval blijkt dat uit de beleidsregels andere instanties moeten worden bevestigd dan heeft dat een impact op de afdeling V&T, zoals het maken van extra afspraken met deze instanties.

kostprijsmodel, daardoor voldoende wordt gefinancierd. Het verdient echter wel aandacht om een specifiek risico onder de aandacht te brengen. Op dit moment vindt in het driehoeksmodel overleg plaats over een nieuw kostprijsmodel. Het is niet uitgesloten dat op basis van dit nieuwe kostprijsmodel de tarieven worden gewijzigd. Volgens CKA zal in 2021 meer duidelijkheid hierover ontstaan en worden de tarieven dan opnieuw doorgerekend. Tegen de achtergrond van het nieuwe kostprijsmodel blijft de opdrachtgever verantwoordelijk voor de financiële middelen die benodigd zijn voor de uitvoering van de screening. Justis zal namelijk pas de taak op zich nemen als het wettelijk stelsel voldoende is gefinancierd om het doeltreffend te kunnen uitvoeren.

4.1.3 Geen zicht op de faillissementsgijzeling

De werkgroep heeft met de opdrachtgever opnieuw het wetsvoorstel doorgesproken en is tot de conclusie gekomen dat een specifiek onderdeel van artikel 6 en 7 Wki, te weten de beoordeling of er sprake is van een faillissementsgijzeling niet kan worden uitgevoerd. Het is de werkgroep tijdens het onderzoek niet duidelijk geworden wie verantwoordelijk is voor de verwerking van deze gegevens en het is om die reden niet duidelijk op welke wijze deze gegevens dan ontsloten kunnen worden voor het inrichtingsscenario. Verder plaatst de werkgroep vraagtekens bij de doeltreffendheid van deze rechtsnorm, in relatie tot de overige rechtsnormen, in het wetsvoorstel.

4.1.4 Aanvullende complexiteit insolventiegegevens

Tijdens het onderzoek van de werkgroep is een aanvullende complexiteit in het kader van artikel 6 en 7 van de Wki naar voren gekomen. Justis moet namelijk gegevens uit het insolventieregister raadplegen, waarbij Justis dan vijf jaar moet kunnen terugkijken in de insolventiegegevens. Het openbare insolventieregister is in beheer bij de Raad voor de Rechtspraak en is raadpleegbaar via de website van de rechtspraak.nl. Echter, kan via deze website maar zes maanden worden teruggekeken in de insolventiegegevens. Op dit moment worden de mogelijkheden samen met de Raad voor de Rechtspraak verkend voor het bevragen van de insolventiegegevens. De intentie is om samen met de Raad voor de Rechtspraak tot een inrichting te komen waarin Justis de gegevens kan raadplegen. Eventueel bestaat er een alternatief dat vanuit de werkgroep is onderzocht en dat is de gebruikmaking van een applicatie van de afdeling Track, voor het benaderen van het zogenoemde Justis Insolventie Register (JIR). Maar daar zitten risico's aan vast die verder onderzocht moet worden. Hoewel dit specifieke onderdeel van de screening leidt tot een aanvullende complexiteit, verwacht de werkgroep dat op korte termijn tijdens de beoogde projectuitvoering duidelijkheid zal ontstaan over de inrichting daarvan. In het geval dit leidt tot een groot knelpunt tijdens de beoogde projectuitvoering is het noodzakelijk dat onder de aandacht te brengen van de opdrachtgever en daar gevolgen aan te verbinden.

4.2. Advies vervolgstappen

Gelet op het voorgaande en de scope van de uitvoeringstoets wenst de werkgroep het volgende advies aan DT Justis mee te geven. De werkgroep merkt op dat overeenkomstig de methodiek van het portfoliomanagement van Justis de uitvoeringstoets ter advies is voorgelegd aan het CIO-office van Justis. Het CIO-office heeft op 3 december 2020 ingestemd met de uitvoeringstoets en positief geadviseerd om de uitvoeringstoets aan het DT voor te leggen.

Projectuitvoering

De werkgroep adviseert om de volgende fase van het portfoliomanagement uit te voeren, dat wil zeggen het opstellen van een APDRA voor de project-initiatie. Daarbij adviseert de werkgroep om tijdens de projectuitvoering, in de APDRA, als knelpunt (risico) in ieder geval te definiëren dat de opdrachtgever nog geen helderheid heeft gegeven over de 'nieuwe' beleidsregels en dat sprake is van een aanvullende complexiteit op het gebied van de insolventiegegevens. De beleidsregels van de Wpbr zijn bekend, maar nieuwe onderdelen zullen nader beschreven moeten worden door de opdrachtgever voor de IV-architectuur en de inrichting binnen de afdeling V&T.²³ Het advies is om projectafspraken te maken met de opdrachtgever. Het is voor de opdrachtgever dan wenselijk om concreet te maken welke informatie benodigd is om uitvoering te kunnen geven aan het projectplan. Daarbij moet rekening worden gehouden met een mate van flexibiliteit. Het wetsvoorstel en de beleidsregels zijn namelijk onderhevig aan veranderingen, omdat het wetgevingsproces nog niet volledig is doorlopen, waaronder behandeling in het parlement. Dat betreft een risico voor de projectuitvoering, maar ook voor de inwerkingtreding van het wetsvoorstel.

Haalbaarheid

De werkgroep heeft geconcludeerd dat het inrichtingsscenario uitvoerbaar is. De meeste risico's zijn logisch, voorspelbaar en beheersbaar. Hoewel het inrichtingsscenario geen buitensporige of ongebruikelijke (IV) capaciteit vergt, zullen eventuele knelpunten die zien op de projectuitvoering onder de aandacht gebracht moeten worden bij de opdrachtgever. Dat geldt ook voor eventuele knelpunten bij onze ICT-leverancier (SSC-I). Daarbij is het van belang dat de projectuitvoering tijdig aanvangt, uiterlijk op 1 januari 2021, om het gewenste resultaat te kunnen opleveren.²⁴ Mocht er sprake zijn van grote knelpunten dan adviseert de werkgroep om gevolgen te verbinden aan de haalbaarheid. Dat betekent dat de inwerkingtreding van het wetsvoorstel op 1 januari 2022 vanuit Justis perspectief dan niet meer realistisch is en dat de termijn in ieder geval door de opdrachtgever wordt opgeschoven naar 1 juli 2022.²⁵ Het is een belangrijke voorwaarde dat onder beheerste omstandigheden uitvoering wordt gegeven aan de implementatie van het nieuwe product en dienst. De eisen van het nieuwe product en dienst worden in wet- en regelgeving gedefinieerd, maar zullen op onderdelen door de opdrachtgever nog moeten worden uitgewerkt. Dat maakt dat de projectuitvoering deels afhankelijk is van verder detaillering van de opdrachtgever. Het is namelijk de verantwoordelijkheid van de opdrachtgever om aan Justis de eisen mee te geven die het noodzakelijk acht voor het nieuwe product en dienst. De werkgroep en het CIO-office achten een inwerkingtreding van het wetsvoorstel op 1 januari 2022 haalbaar, mits tijdens de projectuitvoering geen grote knelpunten worden geconstateerd en er afspraken worden gemaakt met de opdrachtgever over de aanvullende eisen waaraan de nieuwe screening moet voldoen. Daarbij is het advies om de APDRA en de Project Initiation Document (PID) ter besluitvorming aan het DT Justis voor te leggen, zodat op vaste momenten sturing kan plaatsvinden op het gebied van de haalbaarheid.

²³ Op dit moment is dRB bezig met een aanvullende toelichting van het wetsvoorstel Wki, gelet op het advies van de RvS. Dat geldt ook voor de AMvB inzake de kwaliteitseisen.

²⁴ In de APDRA bij de uitvoeringstoets is deze voorwaarde eerder genoemd, waarbij Justis naar verwachting 9 maanden de tijd nodig heeft om de IV-voorzieningen te realiseren voor de nieuwe taak en dienst.

²⁵ Let op: formele wetten treden in de regel op vaste momenten in werking, te weten op 1 januari of 1 juli van een kalenderjaar.

Wenselijkheid aanpassing wet- en regelgeving

In paragraaf 4.1. is aan de orde gekomen dat een specifiek onderdeel van het wetsvoorstel niet kan worden uitgevoerd. Het advies is om dit expliciet onder de aandacht te brengen bij de opdrachtgever, zodat de opdrachtgever hier formeel de gevolgen aan kan toekennen.

Continueren Portfoliomanagement

In het geval het DT Justis overgaat tot instemming dan vereist het portfoliomanagement dat de onderzoeksfase wordt overgedragen aan de lijnafdeling V&T voor initiatie en realisatie van de projectuitvoering. Het advies is om de kennis en ervaring van de werkgroep leden te betrekken bij de projectuitvoering, waaronder het reviewen van de APDRA en de PID. Het advies is om de voorzitter van de onderzoeksfase in ieder geval mee te nemen in de afstemming. Datzelfde geldt voor de werkvorm dat de beleidsmedewerker van opdrachtgever dRB actief deelneemt en bijdraagt aan de projectuitvoering, dat bevordert de uitvoerbaarheid en de haalbaarheid. De projectuitvoering is gebaat bij een werkvorm waarin verschillende expertises met elkaar zijn verbonden, zodat effectief kan worden gewerkt aan het realiseren van de maatschappelijke opdracht.

Eigenaar Justis

Ten slotte adviseert de werkgroep het DT Justis om als vervolgstap te ondernemen om opnieuw de pSG, via DEA, middels een nota te informeren. De eigenaar heeft eerder zijn toestemming verleend voor het uitvoeren van de nieuwe taak en dienst. Justis heeft toegezegd om hem te informeren over de besluitvorming van het DT Justis.

Bijlagen

- Bijlage 1: Screening Incassobureaus - Richtinggevend document